

1. Taotleja peab pidama põlluraamatut ning kandma sellesse kõik majandusüksuse põllumajandusmaal tehtavad tegevused.

HINDAMISMAATRIKS

	1	2	3	4
R A S K U S	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga suur
	Kanded puudulikud kuni 25% kogu põllumajandusmaa pinnast.	Kanded puudulikud 25-50% kogu põllumajandusmaa pinnast	Kanded puudulikud rohkem kui 50% kogu põllumajandusmaa pinnast	Põlluraamat puudub või on täielikult täitmata
U L A T U S	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest/toetus jäetakse rahuldamata
	Kanded puudulikud kuni 25% kogu põllumajandusmaa pinnast.	Kanded puudulikud 25-50% kogu põllumajandusmaa pinnast	Kanded puudulikud rohkem kui 50% kogu põllumajandusmaa pinnast	
P Ü S I V U S	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju
		Puuduvad andmed parandatakse või lisatakse etteantud aja jooksul	Puuduvad andmed, mida ei saa usaldusväärselt taastada; puudub 1 aasta põlluraamat	Puuduvad 2 ja enama aasta põlluraamatud

Toetuse vähendamine:	MAHE	3 punkti	1%	KSM ja	3-4 punkti	1%
		4-5 punkti	2%	SRT	5-6 punkti	2%
		6-7 punkti	3%		7-9 punkti	3%
		8-9 punkti	4%		10-11 punkti	4%
		10-11 punkti	5%		12 punkti	5%
		12 punkti	100%			

2. Kogu majandusüksuse põllumajandusmaal kasvatatakse põllumajanduskultuuri, mis on külvatud, maha pandud või istutatud 15. juuniks, kasutades kohalikele normidele vastavaid agrotehnilisi võtteid ja vältides seejuures umbrohu levikut, või hoitakse põllumajandusmaad alates 15. juunist mustkesas.

HINDAMISMAATRIKS

	1	2	3	4
R A S K U S	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga suur
	Kultuur on külvatud, maha pandud, istutatud või mustkesa rajatud kontrolli hetkeks, kuid hiljemalt 30.06.	Kultuur on külvatud, maha pandud, istutatud või mustkesa rajatud pärast 30.06, kuid kontrolli hetkeks olemas.	Kultuur külvamata maha panemata või istutamata. Mustkesa rajatud, kuid hooldamata. Pole kasutatud kohalikele normidele vastavaid agrotehnilisi võtteid, kuid kultuur pole üle 30% umbrohtunud.	Kultuur külvamata, maha panemata või istutamata. Mustkesa rajamata. Pole kasutatud kohalikele normidele vastavaid agrotehnilisi võtteid ja kultuur on üle 30% umbrohtunud.
U L A T U S	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest/toetus jäetakse rahuldamata
	Kultuur külvamata, mustkesa hooldamata kuni 5% kogu põllumajandusmaast	Kultuur külvamata, mustkesa hooldamata 5-25% kogu põllumajandusmaast	Kultuur külvamata, mustkesa hooldamata 25%-90% kogu põllumajandus-maast. Põldudel tuulega levivad umbrohud, põllud ei piirne teise ettevõtte/taotleja põldudega.	Kultuur külvamata, mustkesa hooldamata 90%-100% kogu põllumajandus-maast. Põldudel tuulega levivad umbrohud, põllud piirnevad teiste ettevõtete/taotlejate põldudega
P Ü S I V U S	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju
	Kultuur on külvatud, maha pandud, istutatud või mustkesa rajatud kontrolli hetkeks, kuid hiljemalt 30.06.	Umbrohtunud põllumajandusmaal tehtud mehhaaniline või keemiline umbrohutõrje. Kultuur on külvatud, maha pandud, istutatud või mustkesa rajatud pärast 30.06, kuid kontrolli hetkeks olemas.	Kultuur külvamata, maha panemata või istutamata ning umbrohtunud põllumajandusmaal ei ole umbrohutõrjet tehtud. Mustkesa rajatud, kuid hooldamata.	Põld on olnud eelmisel aastal söötis (pole kultuuri külvatud), kuid põld on käsitletav toetusõigusliku maana.

Toetuse vähendamine:	MAHE	3 punkti	1%	KSM	3-4 punkti	1%
		4-5 punkti	2%		5-6 punkti	2%
		6-7 punkti	3%		7-9 punkti	3%
		8-9 punkti	4%		10-11 punkti	4%
		10-11 punkti	5%		12 punkti	5%
		12 punkti	100%			

3. Enne taotluse esitamise aastat rajatud rohumaa on vähemalt üks kord enne 31. juulit niidetud või on seal karjatatud loomi. Samaks tähtpäevaks on niide koristatud või hekseldatud arvestades heinaseemnepõllu, heintaimede energiakultuurina kasvatamiseks kautatava rohumaa, kuni 2-aastase haljasväetisena kasutatava rohumaa, rohumaa riba, poolloodusliku koosluse, "Looduskaitseaduse" §-de 10 ja 11 alusel kaitse alla võetud loodusobjekti ja loodusliku rohumaa ning põllumajandusmaa, mille kohta toetust ei taotleta, puhul rohumaa niitmise, loomade karjatamise, niide koristamise ja hekseldamise kohta põllumajandusministri 17.veebruari 2010.a määruses nr.11 sätestatud erisustega.

HINDAMISMAATRIKS

	1	2	3	4
R A S K U S	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga suur
	Karjatatud, kuid enamuse pinnast vajab üle niitmist (väga väike loomkoormus) või niitmata/karjatamata põllu servad, liigniisked alad, mis moodustavad rohumaade pinnast kuni 1%.	Niidetud/hekseldatud, kuid niide/heksel osaliselt maha jäetud, aga vaal väga hõre või niitmata/karjatamata põllu servad ja/või osa põllust/liigniisked alad, mis moodustavad rohumaade pinnast üle 1% ja kuni 5%. Hekseldatud enne tähtaega, kuid heksel väga hõre või hekseldatud liiga kõrgelt.	Niitmata/karjatamata/hekseldamata, kuid hein hõre, taimik väga kehv/madal või niitmata/ karjatamata põllu servad ja/või osa põllust, mis moodustavad üle 5% ja kuni 10% või niitmata/ karjatamata/hekseldamata põld/põllud, mis moodustavad rohumaade pinnast kuni 10%. Hekseldatud enne lubatud tähtaega ja heksel jäetud paksu vaaluna maha ning selle alune taimkate hävinenud.	Niitmata/karjatamata/hekseldamata või niidetud/ hekseldatud ja niide/heksel paksu vaaluna koristamata või niitmata/ karjatamata/hekseldamata rohumaade pinnast üle 10%. Hekseldatud enne lubatud tähtaega ja KKA hinnangul on looduslikud elupaigad hävinenud
U L A T U S	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest/taotlus jäetakse rahuldamata
	Nõuet on rikutud kuni 5% kogu põllumajandusmaast	Nõuet on rikutud 5-25% kogu põllumajandusmaast	Nõuet on rikutud 25% - 90% kogu põllumajandusmaast	Nõuet on rikutud 90% kuni 100% kogu põllumajandusmaast

	1	2	3	4
P Ü S I V U S	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju
	Niidetud/karjatatud, niide koristatud tähtajast kuni 10 päeva hiljem, kuid kontrolli hetkeks tehtud. Hekseldatud lubatud tähtajast kuni 10 päeva varem	Niidetud/karjatatud, niide koristatud tähtajast üle 10 päeva hiljem, kuid kontrolli hetkeks tehtud. Hekseldatud lubatud tähtajast üle 10 päeva varem.	Käesoleval aastal põld niitmata/ karjatamata, niide koristamata.	Põld eelnevatel aastatel niitmata/karjatamata, kuid põld on käsitletav toetusõigusliku maana.

Toetuse vähendamine: **MAHE**

3 punkti	1%
4-5 punkti	2%
6-7 punkti	3%
8-9 punkti	4%
10-11 punkti	5%
12 punkti	100%

Põllumajandusmaa, millele taotleja toetust ei taotle, peab olema hooldatud, välistades ebasoovitava taimestiku ulatuslikku levikut.

	1	2	3	4
R A S K U S	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga suur
		Põllumajandusmaal, millele toetust ei taotle, kasvab ebasoovitav taimestik üle 30% põllu pinnast		
U L A T U S	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest/toetus jäetakse rahuldamata
	Nõuet on rikunud kuni 50% kogu põllumajandusmaast	Nõuet on rikunud 50-90% kogu põllumajandusmaast		Nõuet on rikunud 90-100% kogu põllumajandusmaast. Põldudel tuulega levivad umbrohud, tuulekaer ja muu ebasoovitav taimestik, põllud piirnevad teiste ettevõtete põldudega
P Ü S I V U S	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju
	Põllumajandusmaal, millele toetust ei taotle, kasvavad tihedalt mitmeaastased umbrohud	Põllumajandusmaal, millele toetust ei taotle, kasvavad puittaimed		

Toetuse vähendamine: **MAHE**

3 punkti	1%
4-5 punkti	2%
6-7 punkti	3%
8-9 punkti	4%
10-11 punkti	5%
12 punkti	100%

4. "Looduskaitseaduse" § 4 lõikes 1 nimetatud kaitstavat looduse üksikobjekti ei tohi rikkuda ega hävitada.

HINDAMISMAATRIKS

	1	2	3	4
R A S K U S	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga suur
		Objekt on rikitud, kahjustatud või risustatud vähesel määral	Objekt on rikitud, kahjustatud või risustatud olulisel määral	Objekt on hävitatud
U L A T U S	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest/toetus jäetakse rahuldamata
		1 objekt on hävitatud, rikitud või kahjustatud	2-3 objekti on hävitatud, rikitud või kahjustatud	Üle 3 objekti on hävitatud, rikitud või kahjustatud
P Ü S I V U S	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju
		Ebaolulised kahjustused, objekti on võimalik taastada	Rikutud objektide taastamine või eemaldatud objekti endisesse asukohta paigaldamine on võimalik	Objekti taastada ei ole võimalik

Toetuse vähendamine: **MAHE**

3 punkti	1%
4-5 punkti	2%
6-7 punkti	3%
8-9 punkti	4%
10-11 punkti	5%
12 punkti	100%

5. Looduslikku rohumaad ja poollooduslikku kooslust ei tohi üles harida ning seal ei tohi kasutada väetisi ega taimekaitsevahendeid.

HINDAMISMAATRIKS

	1	2	3	4
R A S K U S	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga suur
		Rikkumisi on tuvastatud 1 põllul juhul, kui see moodustab kuni 10% LR ja PLK põldude pinnast	Rikkumisi on tuvastatud 1 põllul juhul, kui see on 10-90% LR ja PLK põldude pinnast	Rikkumisi on tuvastatud rohkem kui ühel põllul või 1 põllul juhul, kui see on üle 90% LR ja PLK põldude pinnast
U L A T U S	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest
		Nõuet on rikutud kuni 10% põllumajanduslikus kasutuses olevast pinnast	Nõuet on rikutud üle 10% põllumajanduslikus kasutuses olevast pinnast	Rikkumine on tuvastatud Natura 2000 alal asuval põllul
P Ü S I V U S	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju
			LR, PLK on kasutatud väetisi, taimekaitsevahendeid (va glüfosaadid)	LR, PLK on üles haritud või on kasutatud glüfosaate

Toetuse vähendamine: **MAHE**

3 punkti	1%
4-5 punkti	2%
6-7 punkti	3%
8-9 punkti	4%
10-11 punkti	5%
12 punkti	100%

LKT	3 punkti	2%
	4-5 punkti	4%
	6-7 punkti	6%
	8-9 punkti	8%
	10-11 punkti	10%
	12 punkti	100%

6. Viljapuude võrad ja marjapõõsad on lõikamise teel hooldatud.

HINDAMISMAATRIKS

	1	2	3	4
R A S K U S	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga suur
		Üksikud hooldamata puud, põõsad.	Esineb puid/ põõsaid, mis tugevalt kahjustunud või kuivanud	Esineb puid/põõsaid, mis täielikult kuivanud
U L A T U S	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest
	Nõuet on rikutud kuni 5% kogu põllumajanduslikus kasutuses olevast pinnast	Nõuet on rikutud 5-25% kogu põllumajanduslikus kasutuses olevast pinnast	Nõuet on rikutud 25-90% kogu põllumajanduslikus kasutuses olevast pinnast	Nõuet on rikutud 90-100% kogu põllumajanduslikus kasutuses olevast pinnast
P Ü S I V U S	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju
		Võrade hooldamine võimalik teha koheselt jooksval aastal	Võrad pikemat aega hooldamata Hooldustööd võimalikud alles järgneva aasta kevadel	Võrad pikemat aega hooldamata. Võra suurteil okstel või tüvedel esineb haiguskoldeid (tüvemädanik)

Toetuse vähendamine: **MAHE**

3 punkti	1%
4-5 punkti	2%
6-7 punkti	3%
8-9 punkti	4%
10-11 punkti	5%
12 punkti	100%

7. Puuvilja- ja marjakultuuride aia võraalused ja reavahed on vähemalt üks kord aastas enne 31. juulit niidetud või on seal karjatatud loomi.

HINDAMISMAATRIKS

	1	2	3	4
R A S K U S	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga suur
	Karjatatud, kuid vajab üksikutes kohtades üle niitmist	Karjatatud, kuid enamus pinnast vajab üle niitmist. Reavahed hoitakse mustkesas või on niidetud, kuid võraalused niitmata.	Niitmata, karjatamata, kuid hein hõre	Niitmata/karjatamata
U L A T U S	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest
	Nõuet on rikutud kuni 5% kogu põllumajanduslikus kasutuses olevast pinnast	Nõuet on rikutud 5-25% kogu põllumajanduslikus kasutuses olevast pinnast	Nõuet on rikutud 25-90% kogu põllumajanduslikus kasutuses olevast pinnast	Nõuet on rikutud 90-100% kogu põllumajanduslikus kasutuses olevast pinnast
P Ü S I V U S	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju
	Niidetud tähtajast kuni 10 päeva hiljem, kuid kontrolli hetkeks tehtud	Niidetud tähtajast üle 10 päeva hiljem, kuid kontrolli hetkeks tehtud	Põld eelnevatel aastatel niitmata/karjatamata	Istanduses esineb puittaimi (pajud, kased jne)

Toetuse vähendamine: **MAHE** 3 punkti 1%
 4-5 punkti 2%
 6-7 punkti 3%
 8-9 punkti 4%
 10-11 punkti 5%
 12 punkti 100%

8. Taotleja või tema majandusüksuse töötaja, kes tegeleb mahepõllumajandusliku tootmisega, või füüsilisest isikust ettevõtja puhul tema perekonnaliige on kohustuse võtmise aasta 1. novembriks osalenud vähemalt 12 akadeemilist tundi mahepõllumajandusliku tootmise algkoolitusel. Kui kohustuse ülevõtja ei ole kohustuse ülevõtmise aastale eelnenud viie aasta aasta jooksul osalenud vähemalt 12 tundi mahepõllumajandusliku tootmise koolitusel, siis peab koolitus olema läbitud kohustuse ülevõtmise aasta 1. novembriks. Koolitusel osalemist tõendav dokument peab olema majandusüksuses kontrollimiseks kohapeal kättesaadav.

HINDAMISMAATRIKS

	1	2	3	4
R A S K U S	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga suur
	Osaletud on koolitusel, mis ei ole korraldatud Põllumajandusministeeriumi tellimisel.	Taotleja ei ole tähtajaks koolitusel osalenud.		
U L A T U S	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest/toetus jäetakse rahuldamata
	Osaletud on koolitusel, mis toimus varem, kui kohustuse võtmise aastale eelnenud viiendal aastal	Osaletud on tähtajaks 6 tundi koolitusel	Ei ole osalenud tähtajaks ühelgi koolitusel.	
P Ü S I V U S	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju
	Koolitusel ei ole osaletud tähtajaks, kuid koolitus läbitud 1 kuu hiljem; koolitusel osalenud töötajaga sõlmitud tööleping koolituse läbimise tähtajast kuu aega hiljem.	Koolitusel ei ole osaletud tähtajaks, kuid koolitus läbitud 2 kuud hiljem või kohustuseaasta lõpuks; koolitusel osalenud töötajaga sõlmitud tööleping koolituse läbimise tähtajast 2 kuud hiljem või kohustuseaasta lõpuks	Ei ole koolitusel osaletud	

Toetuse vähendamine: MAHE	3 punkti	1%
	4-5 punkti	2%
	6-7 punkti	3%
	8-9 punkti	4%
	10-11 punkti	5%
	12 punkti	100%